

Nettmøte 25.oktober

Statsforvaltaren i Vestland

Tema for timen

- Produsentnummer
- Hanndyr på utmarksbeite
- § 4 – vegetasjonssone
- § 4 – inngrep i kulturlandskapet
- Andre spørsmål?

Produsentnummer

- ❑ Landbrukets Dataflyt tek over administrasjonen av produsentnummer 15. november
- ❑ Etter 15. november skal føretak knytast til landbrukseigedom i Lreg, slik som no, for at føretaket får driftssenter, men det vert ikkje generert produsentnummer i Lreg
- ❑ Meir info kjem snart

Brukerstøtte fra Landbrukets Dataflyt SA (Produsentregisteret)

I juli 2023 sendte vi ut et tilbud om brukerstøtte fra Landbrukets Dataflyt SA til kommunene. Det er i den forbindelse blitt etterspurt supplerende informasjon.

Landbrukets Dataflyt SA (LDSA) eier og administrerer Produsentregisteret. Selskapet har en sentral rolle i norsk landbruksnæring. LDSA bistår i tillegg en rekke norske kommuner i forbindelse med endring eller etablering av landbruksforetak.

Vårt tilbud om brukerstøtte er ikke en pålagt tjeneste, men et frivillig tilbud til kommuner og deres landbruksforvaltning som ønsker bistand i forbindelse med etablering av ny landbruksvirksomhet i kommunen, virksomhetsoverdragelse, generasjons-/brukerskifte eller aktivisering av produsentnummer. Disse endringene kan initieres av landbruksforetaket selv, en leverandør til landbruksforetaket, en kunde eller en rådgiver. Felles for dem er at kommunen ofte må gjøre endringen i landbruksregisteret.

Hanndyr på utmarksbeite

- Lov om avgrensing i retten til å sleppa hingstar, oksar, verar og geitebukkar på beite [hanndyrlova] – Lovdata
- «*Forboda gjeld ikkje beite på særskilt område der verar og bukkar blir haldne for seg, såframt området er forsvarleg inngjerda eller dyra er under forsvarleg tilsyn.*»
- NB Arealet må vere stort nok i høve til tal dyr

Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket

§ 4. Tilskudd til jordbruksareal

Det kan gis areal- og kulturlandskapstilskudd for fulldyrket og overflatedyrket jord samt innmarksbeite som foretaket disponerer og driver aktivt på det tidspunkt eller i den perioden som fremgår av jordbruksavtalen.

Det kan gis ytterligere tilskudd for de arealene som drives økologisk i samsvar med produksjonskravene i [forskrift 18. mars 2017 nr. 355](#) om økologisk produksjon og merking av økologiske landbruksprodukter, akvakulturprodukter, næringsmidler og fôr.

Tilskuddet skal avkortes dersom det på, eller i tilknytning til arealet foretaket disponerer foretas inngrep som forringer kulturlandskapet. Det skal likevel bare avkortes for inngrep på eiendom som foretaket helt eller delvis disponerer. Dersom annet regelverk ikke er til hinder for det, kan kommunen likevel forhåndsgodkjenne inngrepet dersom det avhjelper betydelige driftsmessige ulemper.

Tilskuddet skal avkortes dersom jordbruksarealet ikke har **vegetasjonssone** på minst to meter mot vassdrag med årssikker vannføring, målt horisontalt fra vassdragets normalvannstand. Vegetasjonssonen kan ikke jordarbeides.

0 Endret ved [forskrift 18. april 2017 nr. 474](#), [14 okt 2021 nr. 3049](#).

Forskrifta § 4 fjerde ledd – vegetasjonssone

Minimum 2 meter mot vassdrag med årssikker vannføring

- Absolutt krav, ikkje grunnlag for skjønn.
- Skal ikkje jordarbeidast eller sprøytast, men ikkje krav om busker/tre
- Når vegetasjonssone er smalare enn to meter, skal det avkortast i tilskotet.
- Utgangspunkt er avkorting av enkeltbeløp på kr 20 000 + kr 1 000/m der kravet til vegetasjonssone ikkje er oppfylt ?/_

Tilskuddet skal avkortes dersom jordbruksarealet ikke har vegetasjonssone på minst to meter mot vassdrag med årssikker vannføring, målt horisontalt fra vassdragets normalvannstand. Vegetasjonssonen kan ikke jordarbeides.»

Kva er «vegetasjonssone» etter PT-forskrifta

PT-forskrifta § 4 fjerde ledd

- Ei sone som alltid har vegetasjon, og aldri blir jordarbeidd
- Kan bli hausta og beita, kan vere jordbruksareal
- Etter PT-regelverk blir det *ikkje* stilt direkte krav til
 - gjødsling
 - bruk av plantevernmiddel
 - buskar og tre i kantvegetasjonen men er aktuelt ut frå anna regelverk

Kva kan «vegetasjonssone» etter PT-forskrifta bli forveksla med...

- [Vegetasjonssone](#) (*Forskrift om nydyrking § 6*)
Naturleg vegetasjonssone utan inngrep med buskar og tre, 6 (2) meter brei sone
- [Kantvegetasjon](#) (*Vassressurslova § 11*)
Naturleg vegetasjonsbelte med buskar og tre, ikkje fast tal meter
- [Kantsone](#) (*Forskrift om plantevernmiddel § 19*)
Sone mot vassdrag, overgang skog / dyrka mark, åkerholmar og grensebelte mellom skrifte

NB! Ved brot på eit av desse regelverka kan det vere aktuelt å avkorte etter PT § 11, ikkje etter § 4.

- [Kantsone i eng](#) (*regionale miljøtilskot Vestland*)
Sone i eng utan gjødsling og sprøyting, tilskot i prioriterte område

Kva «vanleg drift» er ikkje lov på jordbruksareal nær vassdrag

- **Gjødsling**
ikkje gjødsle heilt ut til elvekanten, inkl. småbekkar og opne kanalar
Tolking av forureiningslova §§ 7-8
- **Sprøyting plantevernmiddel**
Min. avstand til overflatevatn 3 meter.
Evt. større avstandskrav på etikett.
Tiltak for å redusere risiko for avrenning.
Ikkje i kantsone (unntak stubbehandsaming)
Forskrift om plantevernmiddel §§ 19-20
- **Jordarbeiding**
Jmf PT

Endra ideal – gi elva plass

Ulik oppfatting av kva som er rett og fint, gir lett misforståing.

Viktig å sjå til regelverket.

Behov for informasjon, diskusjon og endra haldning.

NB! Situasjon øvst er framleis lovleg dersom ho oppstod før dagens regelverk blei innført i 2001.

Mål før: produksjon og velstelt på alt areal

Mål no: Òg plass til biologisk mangfald og flaumførebygging

Forskrifta § 4 tredje ledd –inngrep i kulturlandskapet

Kulturlandskap:

- «landskapsbildet, mangfoldet i naturen og kulturhistoriske verdier».

Inngrep:

- oppdyrking av kantsoner
- fjerning av åkerholmar, steingarder, gamle rydningsrøyser, ferdselsårar
- tiltak i utvalde naturtypar som ikke er i tråd med godkjent tiltaksplan
- planering
- kanalisering og lukking av elvar, bekkar og grøfter
- sprøyting av kantvegetasjon og åkerholmar

ligger tiltak som griper inn i og forandrer det særegne jordbrukslandskapet.

Tilskuddet skal avkortes dersom det på, eller i tilknytning til arealet foretaket disponerer foretas inngrep som forringer kulturlandskapet. Det skal likevel bare avkortes for inngrep på eiendom som foretaket helt eller delvis disponerer. Dersom annet regelverk ikke er til hinder for det, kan kommunen likevel forhåndsgodkjenne inngrepet dersom det avhjelper betydelige driftsmessige ulemper.

A scenic landscape with rolling green hills. In the foreground, there is a low, rustic stone wall. The middle ground shows a grassy slope with several trees, including a large, leafy tree on the left. In the background, there are more hills, a small cluster of white buildings, and a body of water reflecting the sky.

Eks tiltak fjerne steingard, vurdere

- ✓ Forringing av kulturlandskapet («grip inn i og endrar»)
- ✓ I tilknytning til arealet føretaket disponerar
- ✓ Avkorting dersom ikkje omsøkt
- ✓ Førehandsgodkjenning av inngrep

Eks planering i kantar, vurdere

- ✓ Foringging av kulturlandskapet
- ✓ I tilknytning til arealet føretaket disponerar
- ✓ Avkorting dersom ikkje omsøkt
- ✓ Førehandsgodkjenning av inngrep

A photograph of two goats in a mountainous landscape. The goat in the foreground is white with a black and white face and large, curved horns. The goat in the background is also white with a black and white face. The landscape is hilly and covered in low-lying vegetation, with mountains in the distance under a clear blue sky.

Neste møte 8. november

Kom gjerne med spørsmål
og forslag til tema i forkant!

Lukke til!

Statsforvaltaren i Vestland

Facebook @SFVestland

Twitter @SFVestland

www.statsforvaltaren.no/